

לבקוביץ' ואדוארד ג'

הסרטה חדשה עומדת להפתיע את שמי הארץ בשמות מוכרים. בצד תגליות חד-שנות, ובשידוכים של כשרונות צעירים עם כוכבים ברוקים: לא ביום ולא בלילה, מחזהו הנוגע ללב של אברהם רו, יקבל מימד שביעי עם מפיקים ישראליים-אמרי-קאיים, מדרכי סלונים וסטיב ברוידי. סלונים הוא מי שהפיק את אטורי החורש, וכפי הנראה נמשך תמיד דווקא אחרי נושאים אנושיים ובעייתיים, וברוידי הוא מפיק התיק, שהפיק את השועל, שיכנוע ידיו, והמתפרפר (האחרון מוצג ב"א).

הפתעת הליהוק היא, בלי ספק, מי שנרעד לתפקיד אבי-הגיבור, אדוארד ג' רורבינסון, שועל-בד ותיק ומנוסה. בנו, שהוא הדמות הראשית בסרט, תשחק לעומת זאת עליידי שחקן צעיר, שהפך תוך כמה חודשים לכוכב בארצות-הברית, שם הוא מופיע כגיבור סידרת הטלוויזיה, "עורך-דין צעיר". וכידוע, מה שעושה הטלוויזיה לשחקן בשלושה חודשים עולה על מה שהקולנוע מסוגל לעשות לשחקן בשלוש שנים. וכך קורה שולמן לבקוביץ', בנו של רב יהודי, הפך לסלמן קינג, כוכב היליודי לכל דבר, תוך פחות משנה.

אבל כדאי לזכור שבג אדוארד ג' רובינר סוף נשא פעם שם אחר, כי הרי קשה להאמין שהוא נולד ברומניה עם שם שכזה.

עיוור וחולמת. הסיפור של לא ביום ולא בלילה נאמן למקורו הבימתי: חייל שאיבד את מאור-עיניו פוגש בבית-החולים בוקנה שראייתה נהרסה. ידודות מוזרה

כוכב לבקוביץ' זלמן הפך סלמן

מתפתחת בין השניים. היא מאמינה שהוא אינו אלא סנדר, אוהבה שעוב איתה אחרי לילה סוער לפני 35 שנים. הוא והיא עוברים דרך משתפת של יסורים גופניים ונפשיים כאחד, עד שהם מוצאים את האומץ והכוח להשלים עם המציאות.

אלי כהן, ששיחק את תפקיד הצעיר על הבמה משתתף הפעם ככותב התסריט (יחד עם גיזה סלונים, אשת המפיק).

השניו היחידי שהכניסו בסיפור המקורי נעשה למען זלמן-סלמן, הוא יהיה אמרי-קאי, שבא לשרת בצה"ל, ולא צבר, אבל בתפקיד סקולובה, המורה הוקנה בעלת החלומות, תופיע מרים ברנשטיין-כהן (ש' הופיעה גם במקור הבמה). ובצידה מישה אשורב ודליה פרידלנד, כרופא ואחות.

אין ספק שישראלים רבים ימצאו כאן דרך אל הבד, כי עדיין לא להקו חברי-לחדר של הגיבור, נערתו ואמנים הבאים להופיע בפני פצועי צה"ל, באחד המעמדים המרכזיים של הסרט.

הבמאי, אמריקאי צעיר בן 33, סטיב שטרן, שגם עליו מספרים שהוא כוכב מבטיח ועולה (בינתיים ביים רק את המתפרפר) זמלו צלם ישראלי כשרוני שזו לו סרטו הראשון בצבע, אמנון סולר מון. וכמו שאמר, בשעה טובה לאורחים ולמארחים.

הנוער

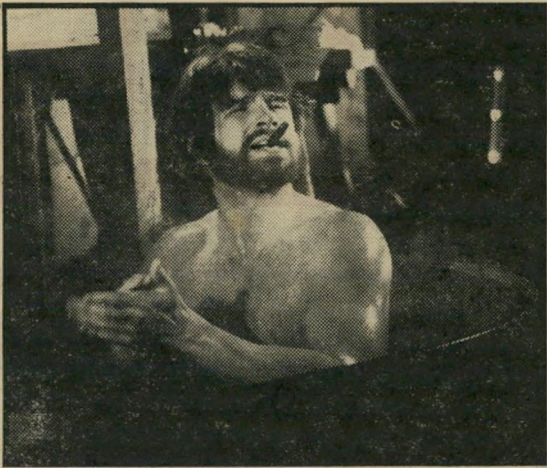
ללא נוערבון

הקלפן והיצאנית (סטודיו, תל-אביב, ארצות-הברית) — בי-מיסגרת מסע הדמיסטיפיקציה של תולדות ההתיישבות במערב ארצות-הברית, מסע שצריך להבהיר בין היתר כי פולחן האקדוחנים פסול, כי האינדיאנים לא היו נבלים והשריפים לא היו תמיד גיבורים; בא הבמאי רוברט ("מאש") אלטמן ומציג את פתוחותה של עיירת-כורים שכוחת-אל, בה שתי הדמויות החשובות והבולטות ביותר הן קלפן, שמספרים עליו כי הרג פעם מישהו בקרב אקדוחים, ויצאנית בעלת יוזמה מיסחרית מפותחת.

אין בעצם כל פסול בגישה זו לתיאור המערב הפרוע, ואין ספק כי כל הבוץ, הזוהמה, האפרוריות והגסות של הדמויות המתוארות בסרט, יש בהם מימד שונה מכל מה שמקובל במערבונים. אלא שבסרט זה הופכים כל הפרטיטים הצדדיים הללו לעיקר, ואף אחת מן הדמויות האנושיות בו אינה מצליחה לבלוט באמת על רקע, הנראה חשוב הרבה יותר מהן.

וארן באיטי, בדמות הקלפן מקייב, הגוול את כספיו הכורים ליד שולחן-המישחקים, ובעזרת הזוגות שהביא להקלת מועקתם של הגברים הבודדים בעיירה, הוא תע-רובת מוזרה של ערמומיות ואוויליות, תערובת המשתנה לפי רצונו של הבמאי, ולא לפי התפתחות הגיונית של העלילה. ואילו ג'ולי כריסטי, בדמות גברת מילר רודפת-הבצע, המארגנת בית-בושת למופת בשותפות עם מקייב, ובזמנה הפנוי מעשנת אופיום. היא פעלתנית במידה מפ-

באיטי: ההתיישבות האובדת

תיעה, בהתחשב עם העובדה שהאופיום מביא למצבי אפאטיה.

יש בסרט סצינות הומוריסטיות, כמו קבלת-הפנים ליצאניות המגיעות לעיר, וסרקאזם, כמו בדבריו של פרקי-ליט בעל חלומות פוליטיים, הממריץ את מקייב שיגן בחייו על רכושו, וכך יהפוך לסמל "היוזמה הפרטית הנר-מסת ע"י האינטרסים של החברות הגדולות", — כשסמל זה הוא, כידוע, קלפן ורועה-זונות.

במידבר בלי

נוכנת כביסה

בודדים בערבה (תכלת, תל-אביב, אוסטרליה) — סרט זה, אשר הוצג עליידי אוסטרליה בי-פסטיבל-הסרטים האחרון בקאן, מנסה להטיף, בכל כוחו, למען אסכולה אשר מאז ימי ז'אן-ז'אק רוסו הולכת ומכ-ריזה כי האדם חייב לחזור אל היקיהטבע, וכי החיים המודרניים משחיתים אותו ואת ערכיו.

במיקרה זה, המדובר בילד ואחותו הגדולה ממנו, המוצאים את עצמם בודדים לגמרי, בערבה הצחיחה של אוסטרליה, לאחר שגדלו בין קירות, גדרות, כבישים ומי-נונות-כביסה מודרניות.

בהתחלה קשה עליהם ההסתגלות לחיים החדשים, הנכפים עליהם, מאחר ואינם מוצאים את דרכם חזרה לתרבות. אבל אחר כך, בעזרתו של כושי צעיר, בן שבת מפנה, העובר את מיבחו הבגרות שלו בכך שהוא צריך לשהות תקופה מסוימת במידבר לבדו, מסתגלים השניים לאורח החיים הפראי, ואפילו גהנים ממנו, עד אשר הם מגיעים לכביש אספלט אשר יחזיר אותם לחיק התרבות.

הרבה דברים אינם קורים במשך כל הסרט הזה. זהו בעיקר סרטו של צלם, (הבמאי ניקולאס ריי היה בעבר צלם מהולל, שעבד עם לוסיו וטריופ) המנציח את אלפי הפנים של הערבה האוסטרלית, ותוך כדי כך עורך הש-יוואות אינסופיות בין החיים בחיק הטבע, עם הפרמיטי-טיביות שבהם, לבין הקירות האטומים והמחניקים של העיר הגדולה. הסרט מלא וגדוש רמוזים מנייים, שהם הרי חלק בלתי-נפרד מן הטבע, ויש בו כמה התקפות חזיתיות על האדם המודרני, למשל בדמות רוצחי חיות

אגוטר וגומפיליל: חזרה לעצים

שלא לצורך, בעזרת רובים טלסקופיים, בהשוואה לכושי ההורג חיה רק כאשר הוא רעב, ורק בעזרת כלי-נשק, הנותנים לחיה לפחות סיכוי להינצל.

העניין כולו הוא שקוף למדי, ואין הסרט מחדש הרבה אחרי השליש הראשון.

אמנם ג'ני אגוטר, בדמות הנערה, דיוד גומפיליל (הני-ער הכושי) הם סימפטיים בהחלט, אבל צופה שירצה באמת להנות, יצטרך להצטיין בסבלנות רבה כדי לעבור את כל החוויה בנוסח ריי.

תדרין

תל-אביב

*** השוד המוקדם (אופיר, אר-צות-הברית) — פשעון המעניין יותר במר-כיביו המישניים — כלומר, בתיאור חזירת המימסד לחיי הפרט — מאשר בסיפור השוד המתוחכם, שצריך להיות בעצם עי-קר העלילה. שון קונרי טוב בתפקיד הראשי.

*** נשוי בעל בורחו (אלנבי, אר-צות-הברית) — ואלתר מתאו בשיא כוש-רו, כרווק אשר נושא לו אשה רק כדי לסכות בה את גרעונותיו בבנק. מצחיקון שתחילתו מוצלחת וחרפה הרבה יותר מסופו.

*** ג'ג (גת, ארצות-הברית) — מל-חמת-הדורות באמריקה מגיעה למסקנתה האבסורדית הסופית, בסרט אלים ולא מער-דן ביותר, המוכיח שהגיל הוא לעתים

מכנה-משותף חזק יותר אפילו מקשרי-דם. *** ריון לרבו (סינרמה, ארצות-הברית) — מערבון הומוריסטי בנוסח הישן והטוב של הארד (ריו בראבו) הוקס, עם ג'ון זיין בתפקידו הנצחי כמשליט החוק והסדר.

*** איש קטן גדול (פאר, ארצות-הברית) — פרקים מתולדות המערב, חלקם מוצלחים יותר וחלקם פחות, אבל ראויים להתעניינות. בזכות הברקותיו של הבמאי ארתור פן, ונוכחותו של דאסטין הופמן. *** קיץ של אהבה (מוגריב, אר-צות-הברית) — להיט אמריקאי על נער ההופך לגבר במשך חופשת-קיץ, בשנות ה-40, בעזרתה של אשה צעירה אשר נשארה גלמודה לאחר גיסם בעלה. מתוק, צבעוני ורומנטי.

ירושלים

*** התפשטות (סמדר, ארצות-הברית) — סרט מלא חכמת-חיים זפיק-חות, המסיף להבנה הדדית בין הורים

וילדים באמריקה. הבמאי: מילוש (אהבו-תיה של בלונדינית) פורמן.

*** פאטון (ירושלים, ארצות-הב-רית) — ביוגרפיה של המצביא האמריקאי של מלחמת-העולם השנייה, מנסה לתת עומק ועניין לדמות, הרבה יותר מן המקור בל בהיליוד. מישחק וירטואוזי של ג'ורג' סי' סקוט.

חיפה

*** למות מאהבה (אורה, צרפת) — סיפור אמיתי על מורה שהתאבדה, לאחר שנודתה מן החברה בגלל אהבתה לאחד מתלמידיה. התקפה מוחצת על צורת-המחזן של ה"אינטלקטואלים" בצרפת.

*** מוות בונצציה (עצמון, אי-טליה) — גירסה יפה מאד, אבל לא נאמנה ביותר, לסיפורו של תומאס מאן, על אהבה מוזרה בין אמן מודקן לנער יהפה. אחד מהשיגים האסתטיים החשובים של הקול-נוע.